

Rumänien

Allmänna domstolar - Rumänien

Här hittar du information om de allmänna domstolarna i Rumänien.

Rumäniens domstolsväsen – inledning

Rumäniens domstolsväsen är uppbyggt på följande sätt:

Domstolar och åklagarmyndigheter

Nivå 1

1. Distriktsdomstolar (176)
2. Åklagarmyndigheter

Nivå 2

1. Tribunaler (42)
2. Särskilda tribunaler (3)
3. Tribunal för familjemål och ungdomsärenden (1)
4. Åklagarmyndigheter

Nivå 3

1. Appellationsdomstolar (15)
2. Åklagarmyndigheter

Nivå 4

1. Högsta domstolen
 2. Åklagarmyndigheten
- Det rumänska domstolsväsendet består av Högsta domstolen och övriga domstolar.

Domstolar

Högsta domstolen

Som högsta rättsliga instans i Rumänien är det bara Högsta domstolen som har behörighet att se till att **övriga domstolar tolkar och tillämpar lagen på ett enhetligt sätt. Det sker i första hand genom att den prövar mål i "rättstillämpningens intresse"**.

Högsta domstolen är indelad i fyra avdelningar, var och en med sin egen behörighet:

- Första tvistemålsavdelningen
- Andra tvistemålsavdelningen
- Brottmålsavdelningen
- Avdelningen för förvaltnings- och skattemål

De fyra "avdelningarna med fem domare", "avdelningarna som samlas i plenum", "avdelningen för prövning av överklaganden i lagstiftningens intresse" och "avdelningen för bedömning av vissa rättsfrågor" är andra strukturer med egen rättslig behörighet.

Högsta domstolens **första tvistemålsavdelning, andra tvistemålsavdelning och avdelning för förvaltnings- och skattemål** prövar överklaganden av appellationsdomstolarnas avgöranden och andra i lag föreskrivna avgöranden, samt överklaganden av avgöranden som inte är slutgiltiga eller av rättegångshandlingar som inte kan överklagas på något annat sätt, och för vilka de rättsliga förfarandena vid en appellationsdomstol har avbrutits.

Högsta domstolens brottmålsavdelning prövar följande:

1. Som första instans, de mål och ansökningar som med stöd av lagen hänskjuts till Högsta domstolen i dess egenskap av förstainstansdomstol.

Högsta domstolens brottmålsavdelning prövar, i sin egenskap av förstainstansdomstol, högförräderibrott och brott som begåtts av senatorer, deputerade och rumänska ledamöter av Europaparlamentet, regeringsmedlemmar, domare i författningsdomstolen, medlemmar av Högsta rådet, domare i Högsta domstolen och åklagare vid det åklagarkontor som är knutet till Högsta domstolen.

2. Överklaganden av avgöranden i brottmål som meddelats i första instans av appellationsdomstolarna eller den militära appellationsdomstolen.
3. Överklaganden av avgöranden i brottmål som meddelats i första instans av appellationsdomstolarna, den militära appellationsdomstolen, eller Högsta domstolens brottmålsavdelning.
4. Ansökningar om förnyad prövning av domar som inte vunnit laga kraft eller rättsakter som inte kan överklagas på annat sätt och där rättsprocessen vid en appellationsdomstol har avbrutits.
5. Överklaganden av lagakraftvunna brottmålsdomar, i enlighet med vad som föreskrivs i lag.
6. Framställningar om förhandsavgörande för att klargöra vissa rättsfrågor.
7. Behörighetskonflikter, där den är den gemensamma överrätten för lägre domstolar vid en behörighetskonflikt.
8. Framställningar om hänskjutande från den behöriga appellationsdomstolen till en annan appellationsdomstol.
9. Andra mål som föreskrivs i lag.

Avdelningarna med fem domare

Enligt artikel 24 i lag nr 304/2004, offentliggjord på nytt och senare ändrad och kompletterad, prövar avdelningarna med fem domare ansökningar om förnyad prövning av domar som i första instans meddelats av Högsta domstolens brottmålsavdelning, överklaganden av de domar som avdelningen med fem domare har meddelat efter överklagande, förnyad prövning av slutsatser som i första instans meddelats av Högsta domstolens brottmålsavdelning, disciplinärenden och andra mål som enligt lag omfattas av dess behörighet, och ansökningar om förnyad prövning av domar i vilka domstolen har nekat att hänskjuta målet till författningsdomstolen, och som meddelas av en annan avdelning med fem domare. Enligt artikel 51.3 i lag nr 317/2004, offentliggjord på nytt, prövar avdelningarna med fem domare överklaganden av Högsta rådet avgöranden i disciplinärenden.

Högsta domstolens **avdelningar samlas i plenum** för att

1. pröva hänskjutna ärenden som gäller förändringar av Högsta domstolens rättspraxis,
2. hänskjuta lagförslag till författningsdomstolen så att den kan kontrollera att lagarna är författningensliga innan de utfärdas.

Appellationsdomstolen

Appellationsdomstolarna i Rumänien leds av en ordförande som kan bistås av en eller två vice ordförande.

En appellationsdomstol arbetar i specialavdelningar eller i särskilda paneler för

- tvistemål,
- brottmål,
- ungdomsärenden och familjemål,
- förvaltnings- och skattemål,
- mål som rör arbetsrättsliga tvister och socialförsäkringstvister, företag, företagsregistret, insolvens, illojal konkurrens och andra frågor, samt
- sjöfartsmål.

De 15 appellationsdomstolarna har rättskapacitet. Under varje appellationsdomstol finns flera tribunaler (omkring tre).

Inom civilrätten prövar appellationsdomstolarna följande mål:

Som **domstolar i första instans** prövar de mål och framställningar i förvaltnings- och skattemål, i enlighet med särskilda lagar.

Som **appellationsdomstolar** prövar de överklaganden av avgöranden som meddelats av tribunaler i första instans.

Som **högre appellationsdomstolar** prövar de ansökningar om förnyad prövning av domar som meddelats av tribunaler efter överklagande eller av domar som meddelats i första instans av tribunaler och som enligt lag inte kan överklagas, och i andra fall som uttryckligen föreskrivs i lag.

Inom straffrätten prövar appellationsdomstolarna följande mål:

Som domstolar i första instans prövar de mål som rör

- brott som avses i artiklarna 394–397, 399–412 och 438–445 i strafflagen,
- brott rörande Rumäniens nationella säkerhet i enlighet med särskilda lagar,
- brott begångna av domare i distriktsdomstolar och tribunaler, och av åklagare på de åklagarkontor som är knutna till dessa domstolar,
- brott begångna av advokater, notarier, exekutionstjänstemän eller revisorer vid revisionsdomstolen, och externa offentliga revisorer,
- brott begångna av ledare för trossamfund organiserade i enlighet med lagen och andra religiösa ledare, som minst har biskops rang eller motsvarande,
- brott begångna av biträdande domare vid Högsta domstolen, domare vid appellationsdomstolarna och den militära appellationsdomstolen, samt åklagare vid de åklagarkontor som är knutna till dessa domstolar,
- brott begångna av medlemmar av revisionsrätten, ordföranden för lagrådet, justitieombudsmannen, de biträdande ombudsmännen och kvestorerna,
- ansökningar om att hänskjuta målet till en annan domstol, i enlighet med vad som föreskrivs i lag.

Som **appellationsdomstolar** prövar de överklaganden av brottmålsdomar som meddelats av distriktsdomstolar och tribunaler i första instans.

Appellationsdomstolarna dömer också i **behörighetskonflikter** mellan tribunaler, mellan distriktsdomstolar och tribunaler inom tribunalernas geografiska behörighetsområde eller mellan distriktsdomstolar som lyder under olika tribunaler men ligger inom appellationsdomstolens geografiska behörighetsområde.

Appellationsdomstolarna fattar också beslut om framställningar som rör **utlämning** eller överföring av dömda personer till andra länder.

Tribunaler

De **42 nationella tribunalerna** har rättskapacitet och är organiserade på distriktsnivå. Tribunalernas geografiska behörighetsområde omfattar alla distriktsdomstolar i det distrikt där tribunalen ligger.

Tribunalerna har specialavdelningar och paneler för

- tvistemål,
- brottmål,
- ungdomsärenden och familjemål,
- förvaltnings- och skattemål,
- mål som rör arbetsrättsliga tvister och socialförsäkringstvister, företag, företagsregistret, insolvens, illojal konkurrens och andra frågor, samt
- sjöfartsmål.

Inom civilrätten prövar tribunalerna följande mål:

Som **domstol i första instans** prövar de **alla framställningar som inte faller inom andra instansers behörighet**.

Som **appellationsdomstol** prövar de överklaganden av avgöranden som meddelats av distriktsdomstolar i första instans.

Som **högre appellationsdomstol** prövar de ansökningar om förnyad prövning av domar som meddelats av distriktsdomstolar och som enligt lag inte kan överklagas, och i andra fall som uttryckligen föreskrivs i lag.

Inom straffrätten prövar tribunalerna följande mål:

Som domstol i första instans prövar de mål som rör

- brott mot liv och lem eller kroppslig integritet och hälsa, brott mot den personliga friheten, allvarlig skadegörelse, brott som fått mycket allvarliga konsekvenser, människohandel, tortyr, korruption och brott i tjänsten, röjande av statshemligheter, röjande av affärshemligheter eller icke-offentliga hemliga underrättelser, olaglig insamling av pengar, missbruk av anslag, underlåtenhet att följa bestämmelserna om kärnmaterial eller annat radioaktivt material, underlåtenhet att följa bestämmelserna om sprängämnen, spridning av aids, brott mot säkerheten och integriteten hos informationssystem och data, bildandet av en kriminell organisation,
- uppsåtliga brott som lett till att en person dött,
- brott för vilka åtal väckts av direktoratet för utredning av organiserad brottslighet och terrorbrott (*Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată*) eller det nationella direktoratet mot korruption, om de inte enligt lag omfattas av högre domstolars behörighet,
- brott rörande penningtvätt eller skatteundandragande enligt artikel 9 i lag nr 241/2005 om förhindrande och bekämpande av skatteundandragande, i dess ändrade lydelse,
- andra brott som enligt lagen faller inom dess behörighet.

Tribunalerna dömer i behörighetskonflikter mellan distriktsdomstolar inom sina geografiska behörighetsområden, och prövar ansökningar om förnyad prövning av domar som meddelats av distriktsdomstolar i de fall som föreskrivs i lag.

Distriktsdomstolar

Distriktsdomstolarna har inte rättskapacitet. De finns på distriktsnivå och i staden Bukarest.

Inom civilrätten prövar distriktsdomstolarna främst följande mål:

- Framställningar som enligt civillagstiftningen faller inom vårdnads- och familjedomstolens behörighet, om inget annat uttryckligen föreskrivs i lagen.
- Framställningar som rör registrering i folkbokföringsregister.
- Framställningar som rör förvaltning av byggnader med flera våningar, lägenheter eller utrymmen som är olika personers exklusiva egendom, samt framställningar som rör de rättsliga förhållandena mellan fastighetsägarföreningar och andra fysiska eller juridiska personer.
- Framställningar om vräkning.
- Framställningar som rör gemensamma vallar och diken, avståndet mellan byggnader och odlingar, rätten till fri passage, samt eventuella servitut eller andra lagstadgade begränsningar av äganderätten som parterna kommit överens om eller som fastställts av domstol.
- Framställningar som rör ändringar av gränser eller markering av gränser.
- Framställningar om skydd av tillgångar.
- Framställningar som rör skyldigheter att vidta eller inte vidta åtgärder som inte kan mätas i pengar, oavsett om de grundar sig på ett avtal eller inte, med undantag för de skyldigheter som enligt lag faller inom andra domstolars behörighet.
- Framställningar om domstols dödförklaring av en person.
- Framställningar om bodelning, oavsett värde.
- Framställningar i arvsfrågor, oavsett värde.
- Framställningar om orättmätig besittning, oavsett värde.
- Framställningar i frågor om markinnehav, med undantag för de skyldigheter som enligt lag faller inom andra domstolars behörighet.
- Andra framställningar som kan uttryckas i penningbelopp, upp till och med 200 000 RON, oavsett om parterna är yrkesmässiga aktörer eller inte.

Distriktsdomstolarna prövar också överklaganden av beslut av myndigheter och andra organ med befogenhet att meddela rättsliga avgöranden, i de fall som föreskrivs i lag, och alla andra framställningar som enligt lag omfattas av deras behörighet.

Inom straffrätten prövar distriktsdomstolarna främst följande mål:

I stort sett alla typer av brott, utom de som enligt lag ska prövas i första instans av tribunaler, appellationsdomstolar eller Högsta domstolen.

För information om domstolarna hänvisas till [det rumänska justitieministeriets domstolsportal](#).

Rättsdatabaser

Följande rättsdatabaser är tillgängliga online:

- Högsta domstolens rättspraxis offentliggörs på domstolens egen [webbplats](#).
- Domstolarna offentliggör sina domar i sammandrag på domstolsportalen. Se t.ex. [sammandrag av domar meddelade av appellationsdomstolen i Bukarest](#).
- Rättsdatabasen som ägs och förvaltas av det **rumänska lagrådet**, [Behörighet – Rumänien](#).

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Senaste uppdatering: 30/04/2020